Prima instanţă: Judecătoria Edineț sediul central (judecător I. Dragulean)
Dosarul nr. 2a-66/24 (nr.2-23131462-03-2a-19012024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

30 aprilie 2024 **mun. Bălţi**

Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi**
Grefiera **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Bejenari Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bejenari Elena către Bejenari Mihail privind desfacerea căsătoriei, -

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 13 septembrie 2023 Bejenari Elena, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Țurcanu Igor, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bejenari Mihail privind desfacerea căsătoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că la ***** a încheiat căsătoria cu pârâtul, înregistrată la Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț, sub *****. Menționează că împreună cu pârâtul au ales domiciliul comun în *****, la casa părintească a pârâtului.

Comunică că în rezultatul relațiilor de căsătorie s-au născut doi copii: feciorul *****, născut la ***** și fiica *****, născută la *****. Susține că după naşterea primului copil, în luna ianuarie 2007, dânsa a plecat la lucru în Franța, iar după stabilirea cu serviciul, toată familia a plecat în Franța.

Indică că în luna iulie 2023 a aflat că pârâtul nu este fidel și concubinează cu o altă femeie. Afirmă că nu mai sunt legați de careva sentimente cu pârâtul, sunt indiferenți și străini unul față de celălalt; la moment sunt separați, fiecare încercând să-și refacă viața de sine stătător întrucât s-a ajuns la degradarea iremediabilă a relației.

Consideră că, această căsătorie nu mai poate continua în acest fel, pentru că relația nu mai are decât efecte negative, iar o eventuală conviețuire a lor a devenit în mod cert imposibilă în viitor.

A mai indicat reclamanta că la 7 august 2023 a adresat pârâtului cerere prealabilă privind desfacerea căsătoriei, prin care a solicitat prezența lui la 15 august 2023, orele 09:00 în incinta Agenției Servicii Publice pentru depunerea declarației de divorț, însă dânsul la data programată nu s-a prezentat, astfel se constată că pârâtul refuză să exprime acordul la divorț.

În drept, cererea se întemeiază pe dispozițiile art.33, 37 Codul familiei.

Solicită Bejenari Elena desfacerea căsătoriei încheiate cu Bejenari Mihail, înregistrată la *****, sub ***** la Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023 acțiunea civilă s-a admis. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Bejenari Mihail și Bejenari Elena, înregistrată la ***** sub ***** la Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț. La eliberarea certificatului despre desfacerea căsătoriei a încasa de la Bejenari Mihail și Bejenari Elena în folosul statului taxa de stat în mărime a câte 500 % din unitatea convențională.

Solicitarea apelantului:

La 29 noiembrie 2023 Bejenari Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii cu restituirea cauzei la rejudecare.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului a indicat că hotărârea este nefondată și pasibilă casării pe motivul examinării cauzei în lipsa lui, dânsul nefiind legal citat, deși locuia împreuna cu intimata şi nu a fost înştiinţat de către ea despre faptul adresării în instanţă cu cererea privitor la desfacerea căsătoriei.

Apelantul consideră ca există posibilitatea de a păstra familia în continuare, având în vedere și faptul, că au doi copii comuni, care au o vârstă foarte fragedă.

Deoarece la examinarea cauzei au fost încălcate normele de drept procedural şi anume cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată, hotărârea urmează a fi casată cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanţă în alt complet de judecată.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată apelantul Bejenari Mihail, legal citat cu scrisoare recomandată, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție, cât și prin intermediul poștei electronice menționate în cererea de apel, nu s-a prezentat și n-a comunicat instanței motivele neprezenței.

Intimata Bejenari Elena, citată legal contra semnătură în avizul de recepție în ședința instanței de apel nu s-a prezentat și n-a comunicat motivele neprezenței.

Reprezentantul intimatei, avocatul Țurcan Igor, citat prin intermediul poștei electronice, în ședință nu s-a prezentat și n-a comunicat motivele neprezenței.

În conformitate cu dispozițiile art.105 alin.1, 5 Cod procedură civilă, citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei. Citaţia sau înştiinţarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citaţiile şi înştiinţările expediate reprezentanţilor la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepţionate de către părţi şi alţi participanţi la proces.

Dispozițiile art.379 alin.2 Cod de procedură civilă statuiază că neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa părților, fiind respectată procedura de citare.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.362 alin.1 Cod procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 9 noiembrie 2023, iar apelul a fost declarat la 29 noiembrie 2023 prin intermediul oficiului poștal, potrivit ștampilei de pe plic /f.d.30-32/, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Potrivit art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanţe.

Actele cauzei certifică faptul că părțile în litigiu Bejenari Elena și Bejenari Mihail au încheiat căsătoria la *****, fiind înregistrată și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub ***** de către Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț.

Din relațiile de căsătorie a părților au rezultat doi copii: feciorul ***** născut la ***** și fiica *****, născută la ***** /f.d.3, 4/.

La 7 august 2023 Bejenari Elena a expediat lui Bejenari Mihail cerere privind desfacerea căsătoriei, prin care a solicitat prezența lui la data de 15 august 2023, orele 09:00, la Agenția Servicii Publice pentru depunerea declarației de divorț. Scrisoarea a fost restituită cu mențiunea oficiului poștal ”plecat” /f.d.7,8/. Respectiv, la data de 15 august 2023, orele 09:00 Bejenari Mihail nu s-a prezentat la Agenția Servicii Publice.

Din acest considerent, la 13 septembrie 2023 Bejenari Elena, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Țurcanu Igor, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bejenari Mihail, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu Bejenari Mihail, înregistrată la ***** sub ***** la Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023 acțiunea civilă s-a admis. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Bejenari Mihail și Bejenari Elena, înregistrată la ***** sub ***** la Primăria sat.Gordinești r-nul Edineț. La eliberarea certificatului despre desfacerea căsătoriei a încasa de la Bejenari Mihail și Bejenari Elena în folosul statului taxa de stat în mărime a câte 500 % din unitatea convențională.

La 29 noiembrie 2023 Bejenari Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii cu restituirea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Colegiul civil consideră întemeiată soluţia instanţei de fond, reieşind din următoarele argumente.

Conform art.2 alin.3 al Codului familiei, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Art.6 alin.1,2 Codul familiei învederează faptul că, persoanele fizice își realizează de sine stătător drepturile ce le aparțin și iau naștere din relațiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel. Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligațiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligațiile, libertățile şi interesele legitime ale altor membri ai familiei şi ale altor persoane.

Potrivit art.33 alin.2 Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

În conformitate cu dispoziţiile art.37 alin.3 Codul Familiei, instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

Sub acest aspect este de menționat că divorțul presupune desfacerea căsătoriei printr-o hotărâre judecătorească, la cererea oricăruia dintre soți, atunci când continuarea acesteia a devenit imposibilă pentru cel care cere desfacerea căsătoriei sau într-un sens mai larg, când unul dintre soți, efectiv, nu mai dorește continuarea acesteia.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul civil reliefează că, în principiu, căsătoria se încheie pe viață; totuși, atunci când căsătoria îşi pierde rațiunea de a continua, oricare dintre soți ori amândoi soții sunt îndreptățiți să ceară desfacerea ei.

Principiul libertății căsătoriei, potrivit căruia încheierea căsătoriei este expresia consimțământului liber al soților, implică şi principiul libertății divorțului, ceea ce înseamnă că voința soților, manifestată în sensul desfacerii căsătoriei, nu poate fi nici ea ignorată, căsătoria privind în primul rând şi în mod nemijlocit pe respectivii soți. Aceasta explică de ce numai manifestarea de voință a unuia sau a ambilor soți poate declanșa acțiunea de divorț.

Faptul că apelantul nu doreşte desfacerea căsătoriei și consideră posibilă păstrarea familiei nu constituie temei de respingere a acţiunii civile, în sensul menţionat fiind

necesar consimţământul ambelor părţi la păstrarea familiei. Mai mult ca atât, nimeni nu poate fi obligat la conveţuire forţată.

Astfel, stabilind faptul că buna convieţuire a soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, odată ce unul dintre soți nu mai dorește continuitatea acesteia, instanţa de apel conchide asupra temeiniciei hotărîrii primei instanţe privind desfacerea căsătoriei dintre Bejenari Mihail și Bejenari Elena.

Potrivit art.39 alin.2, 3 Codul familiei, dacă problema divorţului a fost soluţionată pe cale judecătorească, acesta urmează a fi înregistrat în modul prevăzut pentru înregistrarea de stat a actelor de stare civilă. Soţii nu au dreptul să încheie o nouă căsătorie pînă la obţinerea certificatului de divorţ de la organul stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul acestora. Instanţa judecătorească este obligată să transmită, în termen de 3 zile de la data cînd hotărîrea privind desfacerea căsătoriei a rămas definitivă, o copie a acesteia organului stare civilă din raza ei teritorială.

Instanța de apel respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului privind necesitatea casării hotărârii cu restituirea cauzei la rejudecare în temeiul dispozițiilor art.388 alin.1 lit.b) Cod de procedură civilă, și anume pe motiv că prezenta cauză a fost examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Potrivit art.385 lit.d) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b);

Articolul 388 alin.1 lit.b) Cod de procedură civilă prevede că hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

În acest sens, Colegiul menționează că corespondența expediată de către instanța de fond în adresa apelantului/pârât a fost recepționată la adresa de domiciliu contra semnătură în avizul de recepție/f.d.22/.

Apelantul a indicat că la momentul examinării cauzei dânsul împreună cu familia se aflau în Republica Franceză, argument care n-a fost confirmat cu careva probe.

Concomitent, instanța de apel relevă că în conformitate cu dispozițiile art.105 alin.6 Cod de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citaţia sau înştiinţarea o va înmîna unuia dintre membrii adulţi ai familiei care locuieşte împreună cu destinatarul şi care şi-a dat

acordul să o primească. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.

În acțiunea civilă Bejenari Elena a susținut că după înregistrarea căsătoriei dânsa cu soțul au locuit în casa părinților lui. Astfel, în situația în care, citația ar fi fost recepționată de un membru al familiei la domiciliul lui, aceștia erau obligați să-l înștiințeze despre corespondență.

Prin urmare, fiind respectată procedura de citare a părților, prima instanță întemeiat a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului Bejenari Mihail.

Distinct de cele invocate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți constată că argumentele apelului nu constituie temei de casare a hotărârii primei instanțe, de aceea apelul declarat de Bejenari Mihail se respinge, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, -

decide:

Respinge apelul declarat de Bejenari Mihail.

Menține hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 9 noiembrie 2023, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bejenari Elena către Bejenari Mihail privind desfacerea căsătoriei.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedinta ședinței, judecătoarea **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**